

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΥΨΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Ε/ΚΥΠΡΙΩΝ ΣΤΑ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΑ

(2^η έρευνα, Ιούνιος 2005)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 23 Απριλίου 2003 το κατοχικό καθεστώς επέτρεψε για πρώτη φορά τη μαζική είσοδο Ε/Κυπρίων στις κατεχόμενες περιοχές. Έκτοτε, καταγράφονται ημερησίως μερικές χιλιάδες διελεύσεις Ε/Κυπρίων στις υπό τουρκική κατοχή περιοχές*.

Στις 2-4 Μαΐου 2003 το Κέντρο Ερευνών του Cyprus College είχε διενεργήσει με την συνεργασία της Κεντρικής Τράπεζας δειγματοληπτική έρευνα με σκοπό τον προσδιορισμό των δαπανών Ε/Κυπρίων στις κατεχόμενες περιοχές. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας εκείνης, η μέση δαπάνη κατ' άτομο των Ε/Κυπρίων στις τουρκοκρατούμενες περιοχές ήταν £12, κατανεμομένη ως εξής:

▪ Μεταφορικά	£5,75
▪ Φαγητό και ποτά	£3,90
▪ Ψώνια	£1,13
▪ Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία	£0,15
▪ Καζίνο, νυκτερινά κέντρα	£0,67
▪ Άλλες δαπάνες	£0,40

* Κατά το 2004 κατά μέσο όρο 3,200 Ε/Κύπριοι επισκέφτονταν τις κατεχόμενες περιοχές ημερησίως, ενώ για τους πρώτους πέντε μήνες του 2005 παρατηρείται αύξηση των επισκέψεων κατά 22% σε σύγκριση με τους πέντε πρώτους μήνες του 2004.

Στις 24-27 Ιουνίου 2005, το Κέντρο Ερευνών του Cyprus College διεξήγαγε ξανά δειγματοληπτική έρευνα ανάμεσα στους Ε/Κύπριους που μεταβαίνουν στις υπό τουρκική διοίκηση περιοχές με σκοπό να προσδιορίσει:

- ✓ Το ύψος των δαπανών των Ε/Κυπρίων
- ✓ Την κατανομή αυτών των δαπανών σε διάφορες κατηγορίες εξόδων
- ✓ Τη συσχέτιση του ύψους των δαπανών με διάφορα χαρακτηριστικά των ατόμων που επισκέπτονται τα κατεχόμενα
- ✓ Τη σύγκριση του ύψους και της κατανομής των δαπανών αυτών με τις αντίστοιχες δαπάνες όπως αυτές καταγράφηκαν στην έρευνα του Μαΐου 2003.

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν την ταυτότητα της έρευνας αυτής είναι τα εξής:

■ Μέθοδος επιλογής δείγματος:

Τυχαία συστηματική δειγματοληψία

■ Τρόπος συλλογής στοιχείων:

Προσωπικές συνεντεύξεις με βάση δομημένο ερωτηματολόγιο

■ Τόπος συλλογής των στοιχείων:

Τα σημεία εξόδου των Ε/Κυπρίων στη Λευκωσία και το Πέραγμος

■ Δείγμα:

Συνελέγησαν στοιχεία για τις δαπάνες 1406 Ελληνοκυπρίων οι οποίοι ταξίδευσαν στις τουρκοκρατούμενες περιοχές σε 500 ομάδες, εκ των οποίων 425 ομάδες χρησιμοποίησαν το δικό τους όχημα και 75 ομάδες κινήθηκαν πεζή.

■ Δειγματοληπτικό σφάλμα:

Στο σύνολο του δείγματος, το μέγιστο δειγματοληπτικό σφάλμα, σε επίπεδο εμπιστοσύνης 95%, είναι 2,4%

■ Μεθοδολογικοί περιορισμοί:

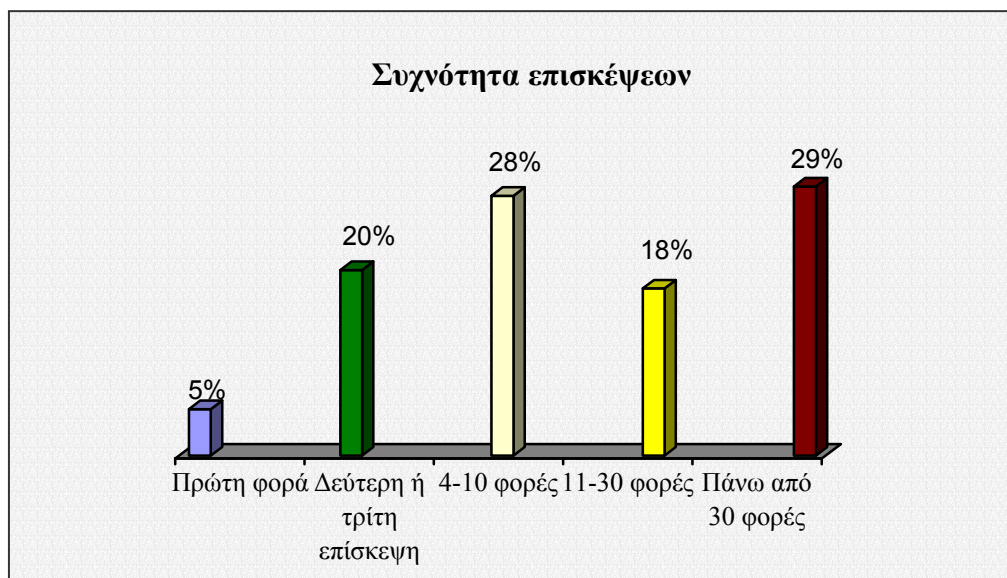
Η έρευνα αυτή χρησιμοποιεί στοιχεία που προκύπτουν κατά το διάστημα 24-27 Ιουνίου 2005. Με βάση τα στοιχεία αυτά μπορεί να γίνουν υπολογισμοί για τις συνολικές δαπάνες των Ε/Κυπρίων στα κατεχόμενα. Στο βαθμό που η μέση δαπάνη ήταν διαφορετική για την όποια υπό εξέταση περίοδο κατά την οποία Ε/Κύπριοι

εισέρχονταν στα κατεχόμενα είναι δυνατόν να υπάρχει απόκλιση από τα πραγματικά δεδομένα.

Σημειώνεται επίσης ότι η δειγματοληψία σταματούσε στις 12 τα μεσάνυκτα και ως εκ τούτου το δείγμα δε συμπεριλαμβάνει Ε/Κύπριους οι οποίοι επιστρέφουν στις ελεύθερες περιοχές τις μεταμεσονύκτιες ώρες και οι οποίοι πιθανόν να παρουσιάζουν διαφορετικό τρόπο κατανομής των δαπανών τους από το υπόλοιπο δείγμα.

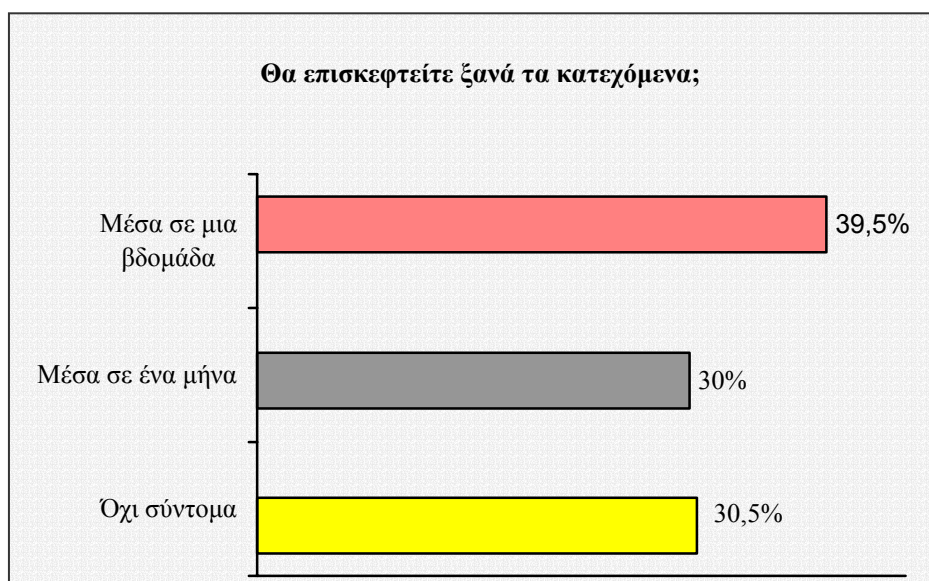
3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

3.1 — Συχνότητα επισκέψεων —

Ο μέσος όρος των επισκέψεων για τα άτομα που έλαβαν μέρος στην έρευνα ήταν 21,7 φορές. Αξιοσημείωτο, είναι ότι το 29% των ερωτηθέντων είχε μεταβεί στις κατεχόμενες περιοχές ήδη πάνω από 30 φορές.

3.2 — Πρόθεση για επανάληψη της επίσκεψης στα κατεχόμενα —

Σημειώνεται επίσης ότι τέσσερις στους δέκα ερωτηθέντες δήλωσαν πρόθεση επανάληψης της επίσκεψης στις κατεχόμενες περιοχές μέσα σε μια βδομάδα. Οι παρατηρήσεις αυτές οδηγούν στο συμπέρασμα ότι έχει διαμορφωθεί μια σχετικά πολυπληθής κατηγορία Ελληνοκυπρίων οι οποίοι επισκέπτονται σε συχνή βάση τα κατεχόμενα. Περίπου ένας στους τρεις Ελληνοκύπριους που διασχίζει την πράσινη γραμμή ανήκει σε αυτήν την κατηγορία.

3.3 — Άλλα περιγραφικά στοιχεία —

3.3.1 Οι Ελληνοκύπριοι επισκέπτονται τα κατεχόμενα σε ομάδες οι οποίες κατά μέσο όρο απαρτίζονται από 2,8 άτομα (3,7 άτομα το Μάιο του 2003).

3.3.2 Κατά μέσο όρο παραμένουν στις κατεχόμενες περιοχές έξι ώρες περίπου. Έχει δηλαδή μικρυνθεί η διάρκεια παραμονής τους η οποία κατά το Μάιο του 2003 ήταν επτά και μισή ώρες.

Ελάχιστοι διανυκτερεύουν στα κατεχόμενα . Χαρακτηριστικά, από το 1406 άτομα της έρευνας, μόνο τα 23 (ποσοστό 1,6%) διανυκτέρευσαν στις κατεχόμενες περιοχές, 6 για μια νύκτα και 17 για δύο νύκτες, αν και η δειγματοληψία συμπεριλάμβανε και το Σαββατοκύριακο 25-26 Ιουνίου.

3.3.3 Όσον αφορά τους λόγους επίσκεψης, αυτοί καταγράφηκαν στην έρευνα ως εξής:

- Προσκύνημα	11,2%
- Επίσκεψη στο τόπο καταγωγής	28,2%
- Ψώνια και φαγητό	12,9%
- Ψυχαγωγία	43,5%
- Άλλοι	4,2%

Αξιοσημείωτο είναι ότι το 43,5% δήλωσε τη ψυχαγωγία ως λόγο για την διέλευση στα κατεχόμενα ενώ το 12,9% δήλωσε ως σκοπό της επίσκεψης τα ψώνια και το φαγητό. Γενικά οι επισκέπτες των κατεχομένων μπορούν να διαχωριστούν σε δύο κύριες ομάδες. Εκείνους που επισκέπτονται τα κατεχόμενα είτε για προσκύνημα είτε λόγω καταγωγής από εκεί και εκείνους που επισκέπτονται τα κατεχόμενα για ψώνια και ψυχαγωγία. Όπως θα αναλυθεί παρακάτω, η συμπεριφορά αυτών των δύο ομάδων είναι εντελώς διαφορετική σε σχέση με το ύψος και την κατανομή των δαπανών τους.

3.4 — Ύψος και κατανομή δαπανών —

3.4.1 Δαπάνες διακίνησης:

Οι δαπάνες διακίνησης στην πρώτη έρευνα (Μάιος 2003) αντιπροσώπευαν περίπου το ήμισυ της συνολικής δαπάνης των Ελληνοκυπρίων, κυρίως λόγω της ενοικίασης ταξί. Σήμερα οι δαπάνες διακίνησης έχουν περιοριστεί στο 18% περίπου των συνολικών δαπανών εξαιτίας της χρήσης ιδιωτικών αυτοκινήτων από την πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων που περνούν στις κατεχόμενες περιοχές.

Οι δαπάνες διακίνησης κατανέμονται ως εξής:

3.4.1.1.1 «Ασφάλεια» αυτοκινήτου:

Οι Ελληνοκύπριοι που εισέρχονται στις κατεχόμενες περιοχές είναι υποχρεωμένοι να αγοράζουν «ασφάλεια» για τα οχήματά τους. Το 53,2% χρησιμοποιεί ετήσια «ασφάλεια» (πρόκειται κατά πάσα πιθανότητα για τακτικούς επισκέπτες, το 4,9% εξαμηνιαία και το 8% μηνιαία «ασφάλεια»). Το 24,2% δήλωσε ότι χρησιμοποίησε είτε ημερήσια είτε τριήμερη «ασφάλεια». Το κόστος κατά άτομο από την υποχρέωση πληρωμής «ασφάλειας» ανέρχεται στις £2,01 ανάμεσα σε όσους διακινήθηκαν προς τα κατεχόμενα με ιδιωτικό όχημα. Το ποσό αυτό μεταφράζεται σε £1,75 στο συνολικό καλάθι εξόδων του Ελληνοκύπριου που επισκέπτεται τα κατεχόμενα, καθότι ορισμένοι Ελληνοκύπριοι μεταβαίνουν στα κατεχόμενα πεζή.

Σημειώνεται ότι για σκοπούς υπολογισμού της δαπάνης στις περιπτώσεις που η «ασφάλεια» είχε χρονική διάρκεια πέραν της ημέρας, ερωτήθηκαν οι Ελληνοκύπριοι πόσες φορές χρησιμοποίησαν και υπολογίζουν να χρησιμοποιήσουν ακόμα την εν λόγω «ασφάλεια» μέχρι τη λήξη της.

Σημειώνεται επίσης ότι το Μάιο του 2003 η κατά κεφαλή δαπάνη για «ασφάλειες» όσων μετέβησαν στα κατεχόμενα με ιδιόκτητο όχημα ήταν £2,66. Η μείωση του κόστους αυτού στις £2,01 στην παρούσα έρευνα οφείλεται στην χρήση «ασφαλειών» μακρότερης διάρκειας, όπως ετήσιες «ασφάλειες» από σημαντική μερίδα όσων επισκέπτονται τα κατεχόμενα.

3.4.1.1.2 Δαπάνες ταξί:

Μόνο το 5% όσων πέρασαν στις κατεχόμενες περιοχές το διάστημα 24-27 Ιουνίου χρησιμοποίησαν ταξί με κατά κεφαλή δαπάνη £7,3. Το Μάιο του 2003 γινόταν ευρεία χρήση ταξί με μέση δαπάνη £9,05. Το ίδιο διάστημα οι δαπάνες για ταξί αντιπροσώπευαν το 19,3% των συνολικών δαπανών που έγιναν στα κατεχόμενα, ενώ σήμερα το ποσοστό αυτό έχει πέσει στο 1% περίπου.

3.4.1.1.3 Αγορά καυσίμων:

Από τις 425 ομάδες της έρευνας οι οποίες διακινήθηκαν στα κατεχόμενα με αυτοκίνητο, οι 178 αγόρασαν εκεί καύσιμα με μέση δαπάνη £11,24 κατά όχημα. Στις 132 από τις 178 περιπτώσεις, η αγορά καυσίμων αφορούσε ποσό £10 και άνω. Είναι πιθανόν αρκετοί από τα άτομα που περνούν στις κατεχόμενες περιοχές με το αυτοκίνητο τους να εκμεταλλεύονται τη διαφορά στις τιμές προβαίνοντας σε αγορές καυσίμων εκεί.

Ύψος δαπάνης ανά ομάδα για καύσιμα

£3.00 - £9.00	25,8%
£10.00 - £15.00	59,7%
£11.00 - £20.00	14,5%

Η μέση ατομική δαπάνη για όσους αγόρασαν καύσιμα ήταν £4,15 (£2,89 το Μάιο 2003). Στο σύνολο των επισκεπτών η επιβάρυνση από την αγορά καυσίμων ήταν £1,42 (£0,77 το Μάιο του 2003) κατά άτομο.

3.4.1.1.4 Άλλες δαπάνες για διακίνηση (ενοικίαση οχημάτων, χρήση λεωφορείου):

Πρόκειται για δραστηριότητες οι οποίες έχουν περιοριστεί στο ελάχιστο. Μόνο μια ομάδα επισκεπτών στην παρούσα έρευνα χρησιμοποίησε ενοικιασμένο από τις κατεχόμενες περιοχές όχημα με κόστος £35 (£5 λίρες ανά άτομο). Η επιβάρυνση από αυτή την κατηγορία δαπανών στη συνολική δαπάνη ανά άτομο βρίσκεται σήμερα στο £0,02.

3.4.2 Δαπάνες για φαγητό και ποτά:

Περίπου το 63% των Ελληνοκύπριων που πέρασαν στις τουρκοκρατούμενες περιοχές ξόδεψαν χρήματα σε φαγητό και ποτά, με μέση ατομική δαπάνη £6,78. Η αντίστοιχη δαπάνη το Μάιο του 2003 ήταν £5,68.

Στο σύνολο των επισκεπτών η επιβάρυνση για τρόφιμα και ποτά ανέρχεται στο ποσό των £4,29 ή 22.6% της συνολικής κατά κεφαλής δαπάνης.

3.4.3 Δαπάνες για ψώνια:

Περίπου τέσσερις στους δέκα Ε/Κύπριους, σύμφωνα με την έρευνα, έκαναν δαπάνες για ψώνια στις κατεχόμενες περιοχές. Το Μάιο του 2003 ψώνια έκαναν περίπου τρεις στους δέκα Ε/Κύπριους. Η μέση δαπάνη κατά άτομο ανάμεσα σε όσους έκαναν ψώνια ήταν £11,97 (το Μάιο 2003 ήταν £3,27 παρατηρείται δηλαδή σημαντική αύξηση) και η επιβάρυνση στο συνολικό ατομικό καλάθι εξόδων ενός τυπικού επισκέπτη των κατεχομένων ήταν £5,21, έναντι £1,13 το Μάιο του 2003.

Καθίσταται φανερό ότι έχουν αυξηθεί κατακόρυφα οι δαπάνες για ψώνια σε σχέση με τις αντίστοιχες δαπάνες πριν δύο χρόνια.

3.4.4 Δαπάνες για διανυκτερεύσεις, καζίνο και νυκτερινά κέντρα:

Πρόκειται για «ευαίσθητες» μορφές δαπανών, καθώς η κοινή γνώμη εξακολουθεί να τις αντιμετωπίζει αρνητικά. Ως εκ τούτου τα συλλεγόμενα στοιχεία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν με κάποια επιφύλαξη.

3.4.4.1 Δαπάνες για διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία:

Έντεκα άτομα δήλωσαν ότι διανυκτέρευσαν σε ξενοδοχείο με μέση δαπάνη £24,82 το άτομο. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο συνολικός αριθμός των διανυκτερεύσεων όπως καταγράφηκε σε άλλη ερώτηση ήταν πιο ψηλός, στοιχείο που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ορισμένα άτομα διανυκτερεύουν σε σπίτια φίλων τους.

Γενικότερα, το ποσοστό όσων Ε/Κυπρίων διανυκτερεύουν σε ξενοδοχεία στα κατεχόμενα παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα, λιγότερο από 1% του συνόλου των επισκεπτών. Η επιβάρυνση στη συνολική ατομική δαπάνη από τις διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία των κατεχομένων ανέρχεται στο ποσό των £0,19 (το Μάιο του 2003 ήταν £0,15).

3.4.4.2 Καζίνο και νυκτερινά κέντρα:

Το ποσοστό όσων Ε/Κυπρίων επισκέπτονται νυκτερινά κέντρα και καζίνο στα κατεχόμενα έχει εκτιναχθεί στο 15% του συνόλου των επισκεπτών από 2,5% που ήταν το Μάιο του 2003. Τούτο σημαίνει ότι κατά μέσο όρο περίπου 510 Ε/Κύπριοι επισκέπτονται καθημερινά νυκτερινά κέντρα και καζίνο στο ψευδοκράτος.

Η μέση δαπάνη για καζίνο και νυκτερινά κέντρα ήταν £26,18 το άτομο, περίπου παρόμοια με εκείνη που καταγράφηκε το Μάιο του 2003. Η δαπάνη αυτή αντιπροσωπεύει ποσό £3,81 στη μέση συνολική ατομική δαπάνη ενός Ε/Κύπριου που επισκέπτεται τα κατεχόμενα. Το αντίστοιχο ποσό το Μάιο του 2003 ήταν μόνο £0,67, καθώς τα άτομα που επισκέπτονται καζίνο και νυκτερινά κέντρα ήταν τότε πολύ λιγότερα.

Όπως αναφέρθηκε στην εισαγωγή, ενδέχεται ο αριθμός των ατόμων που επισκέπτονται τα καζίνο και τα νυκτερινά κέντρα να είναι κάπως μεγαλύτερος και οι δαπάνες να είναι αισθητά υψηλότερες. Η πιθανότητα αυτή προκύπτει από τις εξής παρατηρήσεις:

- Η δειγματοληψία στην παρούσα έρευνα σταματούσε στις 12:00 τα μεσάνυχτα και η έρευνα δε συμπεριλαμβάνει τα άτομα που επέστρεψαν από τα κατεχόμενα τις μεταμεσονύκτιες ώρες.

- Λόγω κοινωνικού στιγματισμού, είναι πιθανόν κάποιοι ερωτηθέντες να δήλωσαν χαμηλότερες δαπάνες για καζίνο και νυκτερινά κέντρα ή κάποιοι να απόκρυψαν το στοιχείο αυτό.
- Από άλλης μορφής στοιχεία, υποδεικνύεται ότι οι δαπάνες για καζίνο και νυκτερινά κέντρα (κυρίως καμπαρέ) είναι υψηλότερες από όσες καταγράφονται εδώ.

3.4.5 Άλλες μορφές δαπανών:

Η κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνει δαπάνες που δεν καλύπτονται από τις πιο πάνω κατηγορίες, όπως προσκυνήματα, έξοδα πάρκιγκ, είσοδος σε μουσεία και στο κάστρο της Κερύνειας. Τέτοιες δαπάνες ανέφεραν περίπου το 14% των ερωτηθέντων με μέση δαπάνη για τον καθένα τους £2,14 και επιβάρυνση στη συνολική ατομική δαπάνη όλων των επισκεπτών £0,28, ενώ το Μάιο του 2003 η αντίστοιχη κατηγορία παρουσίαζε επιβάρυνση £0,40 στο συνολικό ατομικό καλάθι εξόδων.

3.5 — Μορφή πληρωμών —

Περίπου το 5% των Ελληνοκυπρίων που επισκέπτεται τις κατεχόμενες περιοχές κάνει χρήση πιστωτικής κάρτας με μέση χρέωση £28,11 ανά άτομο. Με άλλα λόγια, το 7% των εξόδων στα κατεχόμενα πληρώνεται από τους Ελληνοκύπριους με τη χρήση πιστωτικής κάρτας.

3.6 — Περιληπτική κατανομή των εξόδων —

Οι συνολικές δαπάνες του μέσου Ε/Κύπριου που μεταβαίνει στα κατεχόμενα έχει αυξηθεί από τις £12,00 το Μάιο του 2003 στις £17,15 τον Ιούνιο του 2005. Το ποσό αυτό κατανέμεται ως εξής:

	<u>Ιούνιος 2005</u>	<u>Μάιος 2003</u>
«Ασφάλεια» οχημάτων	£1,75	£1,15
Ταξί	£0,18	£2,17
Αγορά καυσίμων	£1,42	£0,77
Άλλα μεταφορικά	£0,02	£1,66
Φαγητό και ποτά	£4,29	£3,90
Ψώνια	£5,21	£1,13
Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία	£0,19	£0,15
Καζίνο, νυκτερινά κέντρα	£3,81	£0,67
Άλλες δαπάνες	£0,28	£0,40
ΣΥΝΟΛΟ	<u>£17,15</u>	<u>£12,00</u>

Αν θεωρήσει κανείς ότι η κατά κεφαλή δαπάνη για τους Ε/Κύπριους που εισέρχονται στις κατεχόμενες περιοχές βρισκόταν στο ίδιο επίπεδο που βρίσκεται σήμερα (£17,15) και το 2004, η συνολική δαπάνη των Ελληνοκυπρίων στις κατεχόμενες περιοχές ήταν για ολόκληρο το 2004:

1,171381 (σύνολο εισόδων στις υπό κατοχή περιοχές το 2004) επί £17,15 = £20.089.184
--

(Ίσως, ένας πιο ακριβής υπολογισμός θα έπρεπε να λάβει υπόψη του την πιθανότητα υποδήλωσης στην κατηγορία «καζίνο και νυκτερινά κέντρα» για τους λόγους που εξηγήθηκαν πιο πάνω. Αν διπλασιαστεί η σχετική κατά κεφαλή δαπάνη στην κατηγορία αυτή, η συνολική δαπάνη για το 2004 αυξάνεται στα **£24.552.146**).

3.6.1 Δαπάνες κατά κατηγορία επισκεπτών:

3.6.1.1 Πρόσφυγες και μη πρόσφυγες:

Η αγοραστική συμπεριφορά των προσφύγων διαφέρει τα μέγιστα από την αγοραστική συμπεριφορά των μη προσφύγων που εισέρχονται στα κατεχόμενα. Οι πρόσφυγες ξοδεύουν κατά μέσο όρο £9,99 στις κατεχόμενες περιοχές, ενώ οι μη πρόσφυγες ξοδεύουν υπερδιπλάσια, £24,53. Τούτο συνδέεται με το γεγονός ότι οι μη πρόσφυγες επισκέπτονται τα κατεχόμενα κυρίως για ψυχαγωγία και ψώνια. Οι πρόσφυγες ξοδεύουν για καύσιμα £0,82 κατά κεφαλή έναντι £2,05 των μη προσφύγων, για φαγητό και ποτά £3,11 έναντι £5,53 των μη προσφύγων, για ψώνια £2,84 έναντι £7,65 των μη προσφύγων και για καζίνο και νυκτερινά κέντρα £0,95 έναντι £6,66 των μη προσφύγων.

3.6.1.2 Πεζοί και εποχούμενοι:

Οι μεταβαίνοντες πεζή στα κατεχόμενα ξοδεύουν κατά μέσο όρο £9,85, ενώ όσοι χρησιμοποιούν ιδιωτικά οχήματα ξοδεύουν κατά κεφαλή £18,23.

3.6.1.3 Λόγοι επίσκεψης:

Οι Ελληνοκύπριοι που μετέβησαν στις κατεχόμενες περιοχές για ψυχαγωγία ή ψώνια αποτέλεσαν το 56% του δείγματος και ξόδεψαν κατά μέσο όρο £25.17 ανά άτομο. Οι υπόλοιποι Ε/Κύπριοι οι οποίοι μετέβησαν στα κατεχόμενα είτε για να επισκεφτούν τον τόπο καταγωγής τους είτε για προσκύνημα είχαν σημαντικά πιο χαμηλή δαπάνη, £6,79. Είναι φανερό ότι πρόκειται για δύο εντελώς διαφορετικές κατηγορίες επισκεπτών με εντελώς διαφορετική αγοραστική συμπεριφορά.

3.6.1.4 Συχνότητα επίσκεψης:

Όσο πιο συχνά επισκέπτεται κάποιος τις κατεχόμενες περιοχές τόσο πιο πολλά λεφτά ξοδεύει εκεί. Ο πιο κάτω πίνακας καταγράφει το ποσό κατά κεφαλή δαπάνης ανά συχνότητα επίσκεψης:

Μέχρι 10 επισκέψεις:	£12,03
10 – 30 επισκέψεις:	£16,16
Περισσότερες από 30 επισκέψεις:	£26,87

Τα άτομα που δήλωσαν ότι επισκέφθηκαν τις κατεχόμενες περιοχές πάνω από 30 φορές μέχρι τώρα είχαν πολύ ψηλές δαπάνες για ψώνια (£7,99) και καζίνο και νυκτερινά κέντρα (£9,49). Τούτο οδηγεί στη διαπίστωση ότι οι λόγοι της συχνής επίσκεψης πολλών από τα άτομα αυτά είναι ακριβώς τα ψώνια, τα καζίνο και τα νυκτερινά κέντρα.

4. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

- ❑ Η μέση δαπάνη ανά Ε/Κύπριο που περνά στις κατεχόμενες περιοχές έχει αυξηθεί από £12.00 το Μάιο του 2003 στις £17.15 τον Ιούνιο του 2005. Αν υποθέσουμε ότι το ίδιο ύψος δαπάνης ίσχυε και το 2004, οι συνολικές δαπάνες των Ε/Κυπρίων στα κατεχόμενα υπολογίζονται στα 20-25 εκ. λίρες περίπου τον περασμένο χρόνο.
- ❑ Η σημαντική αυτή αύξηση οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των δαπανών για ψώνια και στις επισκέψεις σε καζίνο και νυκτερινά κέντρα.
- ❑ Οι μεταβαίνοντες στα κατεχόμενα μπορούν να διαχωριστούν σε δύο εντελώς διαφορετικές κατηγορίες. Εκείνους που μεταβαίνουν εκεί για προσκύνημα και επίσκεψη στον τόπο καταγωγής τους και εκείνους οι οποίοι επισκέπτονται τα κατεχόμενα για ψυχαγωγία (κυρίως καζίνο και νυκτερινά κέντρα) και ψώνια.
- ❑ Ειδικότερα, έχει δημιουργηθεί μια σημαντική αριθμητικά ομάδα ατόμων οι οποίοι επισκέπτονται τακτικότερα τα κατεχόμενα, δεν είναι πρόσφυγες αγοράζουν καύσιμα από τα κατεχόμενα, κάνουν ψώνια εκεί και ξοδεύουν χρήματα σε καζίνο και νυκτερινά κέντρα. Πέραν του ενός τρίτου όσων επισκέπτονται τα κατεχόμενα μπορούν να ενταχθούν σε αυτήν την ομάδα. Όσον αφορά ειδικά τα καζίνο και τα νυκτερινά κέντρα, 500 περίπου Ελληνοκύπριοι την ημέρα τα επισκέπτονται και προβαίνουν εκεί σε σημαντικές δαπάνες.